

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 17/92/

1954 m. liepos mėn. 8 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai, rankraščio teisėmis.

Redakcijoje, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Grižo VKV vicepirmininkas Erdm. Simonaitis

Į Vokietiją grižo ir apsigyveno Hemsbache, netoli Krašto Valdybos Weinheimo būstinės ir Vasario 16 Gimnazijos, Krašto Valdybos vicepirmininkas, VLIK'o narys ir MLT pirmininkas, p. Erdmonas Simonaitis.

Savo kelionėje, lankydamas lietuvių kolonijas JAV ir Kanadoje, p. Simonaitis turėjo progos susirinkimuose ir pasikalbėjimuose paliešti lietuvių bendruomenei Vokietijoje taip rūpimus jos švietimo įstaigas, Vasario 16 Gimnazijos, reikalus. Šiai lietuvių įstaigai visur buvo reiškiamas nuoširdus susidomėjimas ir pritarimas. Kanadiečių lietuvių visuomenėje Vasario 16 Gimnazijai jaučiama didelis palankumas ir noras remti ją visomis išgalėmis. Visi yra įsitikinę, kad tai yra vienintelė pasaulyje tikrai lietuviška gimnazija.

Su išvykstančiu į Europą BALF'o pirmininku, kan. Končium, tebuvo likę laiko trumpam pasikalbėjimui telefonu. Pokalbiuose su einančiu BALF'o pirmininko pareigas prel. Balkūnu, jo reikalų vedėju Minkūnu ir direktoriato nariais, buvo prieita išvada, kad bendradarbiavimas turi būti patvarkytas taip, kad dėl to nenukentėtų gimnazijos reikalai.

P. Erdm. Simonaitis aplankė Kanadoje lietuvių kolonijas bei lietuvius Halifaxe, Montrealy, Toronte, Hamiltone, Londone ir Windsore. JAV p. Simonaitis lankė Detroitą, Chicago, Clevelandą, Philadelphia,

New Yorką, Newarką, Elisabeth, Harrison, Waterburį, Worcester ir Bostoną. Griždamas, p. Simonaitis Toronte dalyvavo Maž. Lietuvos bičiulių suvažiavime, po kurio iš Quebecko laivu pasiekė Bremerhaveną.

Vokietijoje p. Simonaitis apsigyvena prie Weinheimo esančiame Bergstrasses miestelyje Hemsbache ir jo dabartinis antrašas yra:

/17a/ Hemsbach a. d. Bergstr.,
Friedrich Ebert Str. 4
bei Ehret.

Vasaros stovyklos

Šiemet lietuvių jaunimui Vokietijoje rengiamos trys vasaros stovyklos: skautams Bergstrasses apylinkėje, ties Schriesheimu, katalikų jaunimui Holzhausene prie Augsburgo ir bendra jaunimo stovykla vaikams, nedalyvaujantiems kitose stovyklose, Vokietijos Krašto Valdybos ruošiamą Vasario 16 Gimnazijos patalpose Rennhofe.

Prie bendrosios Krašto Valdybos rengiamos vasaros stovyklos Rennhofe rugpiūčio mėn. bus praversti keturių dienų kursai Vargo Mokyklų mokytojams. Numatoma, kad juose dalyvaus apie 15 Vargo Mokyklų mokytojų. Kadangi jų tarpe cenzuotų mokytojų yra tik keletas, tai tokie kursai bus visai Vargo Mokyklų veiklai, jų programų suderinimui ir t. t. ypač naudingi.

Krašto Valdybos ruošiamai vasaros stovyklai užsiregistravo 85 vaikai ir 13 palydovų, iš Neustadto/H., Hamburgo, Lebenstedto, Seedorfo, Sandplatz/Oldbg., Ingolstadto, Rosenheimo, Memmingeno, Augsburgo, Ulmo, Hannoverio, Kornwestheimo ir Stuttgarto.

Iki šiol sutelktos šioms stovykloms lėšos sudaro tik mažą dalį joms praversti reikalingų sumų, bet tikimasi, kad aukų bus dar gauta.

J. E. vyskupas V. Padolskis atvyksta Vokietijon

J. E. vyskupas V. Padolskis rugsėjo mėn. aplankys lietuvių stovyklas Vokietijoje, teikdamas Sutvirtinimo sakramentą. Rugsėjo mėn. 8 d. jis bus Wehnen'o /Oldenburg/ stovykloje, rugsėjo 12 d. Vasario 16 Gimnazijoje Huttenfelde ir 19 d. Memmingeno stovykloje.

Arėliau gyvenantieji lietuviai vyskupo lankymo dienomis suvažiuos kiek galėdami, į šias vietas.

Augsburgo Apylinkėje

Š. m. liepos 4 dieną Augsburgėje įvyko lietuvių bendruomenės visuotinis susirinkimas. Susirinkimą atidaręs Valdybos P. kas J. Balsys padarė trumpą apžvalgą iš valdybos veiklos. Jis paminėjo, kad nuo išrinkimo naujos valdybos /š. m. kovo 20 d./ padaryti 6 posėdžiai einamaisiais bendruomenės reikalais. Nutarta užvesti turto pajamų knygą ir užpajamuoti bendruomenei priklausančią turta, nes iki šiol to nebuvo. Be to, nutarta įsigyti bent nedidelį knygynėlį. Be turimų keliolikos knygų, jis prašė bendruomenės narius paaukoti atliekamas knygas ir visa tai sutvarkius, leisti nariams naudotis. Taip pat paminėjo, kad įsigyta 2 tautinės vėliavos, kurios minėjimų metu būtinai reikalingos. Iki šiol neturėta nė vienos.

Prisilaikant VLB Statuto ir tuo reikalu išleistų aplinkraščių, susirinkusiems buvo atskleistas rinkikų sąrašas į VLB Krašto Tarybą ir paaiškinta tolimesnė rinkimų tvarka.

Kontrolės Komisijos pranešimą padarė Kontrolės komisijos narė p. O. Ščastnienė. Ji paminėjo, kad solidarumo mokestį bendruomenės nariai moka gana gerai, išskiriant kelis. Kasoj rasta 35,63 DM. Susirinkimas vienbalsiai apyskaitą priėmė. Be to, p. V. Augustaitienė davė smulkią atskaitomybę iš jai paaukotų p. X 300 DM. Ji smulkiai nurodė išlaidas, kad iš tų pinigų net bendruomenės ligoniams, vaikams ir seneliams buvo išdalinta 140 DM.

Schweinfurto Apylinkėje

Gedulingas Birželio 14-tojo minėjimas šioje apylinkėje įvyko birželio 17 d. Nors ir plačiai išsimetę po miestą ir apskritį, lietuviai šiame minėjime gausiai dalyvavo. Šis minėjimas rišo dalyvius atmintimi su pavergtąja tėvyne ir jos Kryžiaus keliais dartyje.

1941-ųjų metų birželio įvykių prisiminimas dalyvių širdyse gėlė nepamirštamam skausmui. Šiuo minėjimu ir susikaupimo minute buvo pagerbtos birželio 14-osios deportacijų aukos. Minėjime, be lietuvių, dalyvavo ir svečiai vokiečiai bei laikraščių korespondentai ir redaktoriai. Ši gedulo diena plačiai nuskambėjo po miestą ir apylinkes. Laikraščiuose pasirodžiusiais straipsniais vokiečiai buvo supažindinti su tos dienos reikšme, o po minėjimo plačiai straipsniais buvo nupasakotas pats minėjimas.

Įvairios žinios.

BREMENE dar tebegyvena ir su gyvenimo sunkumais tebesigrumia lietuviai: Med. dr. Juozas Sidagis, Vladas Norgėla, Aleksandras Kaukorius ir Irena Pakenytė.

HUNTLOSEN, Kr. Oldenburg, sanatorijos lietuvius: K. Sakalauską, Šeštakaušką, Br. Tumonį, Ant. Gavelį dažnai ir uoliai lanko BALF'o atstovas ir kun. P. Girčius.

WINTERMOOR, Kr. Soltau, sanatorijoje tebesigydo Vytautas Aucius.

IS VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Pedagoginis darbas

Neatsiradus dar lietuviui kandidatui į anglų kalbos mokytojus, dėstyti anglų kalbą augštesnėse gimnazijos klasėse laikinai pakviestas vokiečių gimnazijos mokytojas prof. Murjahn. Tuo būdu gimnazijoje visiems dalykų dėstytiems nėra spragų, o lietuviui mokytojui vieta lieka rezervuota.

Isteigtas Lietuvių Europos Jaunimo ratelis

Birželio 19 d. gimnazijos rūmų salėje įvyko steigiamasis Lietuvių Europos Jaunimo susirinkimas, į kurį atsilankė būrelis gimnazistų.

Susirinkimui vadovavo 8 kl. mok. A. Jonutis. Vyr. gimn. mok. S. Antanaitis tarė susirinkimui įvado žodį, o 9 kl. mokinys A. Brinkis skaitė paskaitą "Pāneuropa". Po paskaitos gyvų diskusijų eigoje pasireiškė noras įsteigti Lietuvių Europos Jaunimo būrelį, kurio nariais įstojo 11 susirinkimo dalyvių.

Būrelio pirmininku išrinktas Adolfas Brinkis, jo padėjėju Edvinas Polkis. Būrelio globėju sutiko būti e. p. gimnazijos direktorius S. Antanaitis. Būrelio tikslas yra atstovauti Lietuvą Europos Jaunimo tarpe. Jau dabar yra užmegzti draugiški ryšiai su vokiečių Europos Jaunimo sekretoriatu Kōlne.

Buv. gimnazijos direktoriaus Giedraičio išleistuvės

Liepos 3 d. gimnazija suruošė išeinančiam iš gimnazijos direktoriaus pareigų p. A. Giedraičiui išleistuves, kuriuose dalyvavo Krašto Valdybos pirmininkas, p. Pr. Zundė, ir išdininkas, p. J. Glemža.

A. Giedraičiui padėkos ir atšisveikinimo žodį tarė Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zundė, einąs direktoriaus pareigas vyr. mok. S. Antanaitis ir mokinių vardu A. Brinkis, 8 kl. mokinys.

Gimnazijos krepšininkai Heidelberge

Š. m. liepos mėn. 3-4 dienomis "Heidelberg TBH" klūbas suruošė tarptautinį krepšinio turnyrą, kuriame dalyvavo šios komandos: TBH Heidelberg, BC Zürich ir lietuvių Vasario 16 Gimnazijos vienetas.

Pirmosios rungtynės įvyko tarp TBH Heidelberg ir BC Zürich, kurias užtikrintai laimėjo TBH. Antrasis susitikimas buvo tarp BC Zürich ir Vasario 16 gimn. rinktinės. Nors mūsiškiai ir neturi savos krepšinio aikštelės, kurioje galėtų pasitreniruoti, tačiau gana lengvai įveikė BC Zürich vienetą rezultatu 61:29.

Antrasis susitikimas mūsiškiams buvo daug sunkesnis, nes, kaip žinome, TBH Heidelberg trejus metus yra buvęs Vokietijos meisteris. Bendrai, ši komanda yra pasiekusi gana augštą žaidimo lygį. Po dramatiškos kovos TBH Heidelberg rungtynes laimi 48:46 pasekme.

Vasario 16 Gimnaziją rungtynėse atstovavo: Gailius, Kazirskis, Venclovas, Brakauskas, Birieta, Zundė, Raišys, Gustas, Timpa, Reitneris.

Gimnazijos svečiai

Gimnaziją aplankė svečiai iš tolimošios Australijos, Kazys GEČAS su žmonia, iš North Cottesloe, W. Australia. P. Gečas yra lietuvis visuomenininkas, aktyvus lietuvių bendruomenės narys, jos Valdybos ilgametis vicepirmininkas.

Ponas Gečas su žmona keliauja savo 8 mėn. atostogų metu po Europos kraštus, visur lankydamas lietuvius ir susipažindamas su jų gyvenimu. Aplankęs Italiją, Did. Britaniją, Prancūziją ir Šveicariją, ilgesnį laiką sustojo Vokietijoje. Su dideliu susidomėjimu apžiūrėjo gimnazijos rūmus ir susipažino su gimnazijos gyvenimu, pasižadėdamas organizuoti vakarų Australijoje gimnazijai paramą, kurios ji ir jo įsitikinimu yra labai reikalinga.

Buvęs lietuvis tremtinys, Hanau stovyklos gyventojas, Dr. Labanauskas su žmonia, aplankė gimnaziją jau kaip amerikiečių armijos kapitonas. Dr. Labanauskas yra amerikiečių armijos pulko gydytojas ir dabar tarnauja dalinyje Vokietijoje.

Gimnazijos svečių tarpe buvo ir Amerikos lietuviai, tarnaujantys amerikiečių daliniuose Vokietijoje, leitenantas Šalučka ir Mikalauskas.

Aukos Gimnazijos Namams

Lietuvių Rezistencinė Santarvė Detoite pervedė Gimnazijos Namų Fondui Detoite suruošto gimnazijos naudai vakaro pelną

§ 550,--

Worcesterio Lietuvių Organizacijų Komitetas, sudarytas iš Lietuvai Remti Draugijos I skyriaus, "Sandaros" 16 kuopos, P. L. B. vie-

tos skyriaus ir keliolikos kitų organizacijų paminėti liūdnuosius Birželio 14-osios įvykius, iš minėjime rinktų aukų bei gauto pelno Vasario 16 Gimnazijos Namams paskyrė ir pervedė

§ 200,--

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos New Yorko kuopa paskyrė ir pervedė per p. J. Makuškį Gimnazijos Namams auką

§ 10,--

NACIŲ PERSEKIOJIMO AUKŲ ATLYGINIMO REIKALŲ

"British League for European Freedom" sudarė komitetą paremti nacių persekiojimo aukoms be pilietybės, kad jie galėtų išgauti Vokietijos įstatymu numatytus atlyginimus.

Komiteto lėšomis lenkų nacių aukų sąjungos pirmininkas, p. Odrobny, /22a/ Velbert b. Düsseldorf, Schliessfach 291, numato tuo reikalu apkeliauti stovyklas. Nors kitų tautybių aukomis p. Odrobny neketiną rūpintis, bet, jeigu tautinių komitetų pirmininkai į jį kreiptųsi, jis žada kuo galėdamas padėti.

Nukentėję dėl nacių persekiojimo savo pretenzijas pareikšti ir pateikti įrodomąją medžiagą turi iki 1954 m. rugsėjo 30 d. Gyvenantieji ne Vokietijoje iki 1955 m. rugsėjo 30 d.

Tuo reikalu išleistas įstatymas yra komplikotas ir paliečia pirmoje eilėje vokiečių ir žydų tautybės aukas. Atitinką to įstatymo 1 ir 8 paragrafo sąlygoms, gali tikėtis kompensacijų už prarastą gyvybę, laisvę, sveikatą, turta, algą, pensiją, mokslo ar ekonominės raidos sukliudymą. Pirmuoju paragrafu nustatoma, kad persekiojimu laikomi persekiojimai dėl rasės, tikybos ar pasaulėžiūros, o aštuntuoju reikalaujama, kad persekiotasis iki 1947 m. sausio 1 d. savo nuolatinę gyvenamą vietą turėtų vakarų Vokietijoje.

Kas neatitinka šias sąlygas, gali reikalauti mažesnių kompensacijų pagal 67-76 paragrafą, o pagal 71-75 paragrafą politiniai tremtiniai ir be pilietybės, neatitinką 8-tą paragrafą gali reikalauti atlyginimo tik už laisvės netekimą arba sveikatos praradimą. Pagal 76-tą paragrafą galima reikšti pretenzijas į nedidelę pensiją už persekiojimą dėl tautybės, jei dėl to persekiojimo nustota nemažiau 50% darbingumo.

VOKIETIJOS KARO AUKŲ UŽSIENYJE GYDymo IŠLAIDOS

Į pabaltiečių Centro Komitetų pakartotiną kreipimąsi mokėti išemigravusiems pabaltiečiams, nukentėjusiems nuo karo veiksmų, pripažintąsias rentes tuose kraštuose, Vokietijos Darbo Ministerija praneša, kad renčių mokėjimas į užsienį nėra galimas. Kartu m. ja praneša, kad pagal naujus potvarkius užsienyje gyvenantieji karo invalidai ar nukentėję dėl karo veiksmų, kurių pretenzijos yra Vokietijoje pripažintos, gali gauti gydymosi užsienyje išlaidų atlyginimą, kiek tai liečia ligas, kurios yra pripažintos kaip karo pasėkos ligos.

Tokiais atvejais to krašto Vokietijos atstovybėse gaunami formuliārāi, kuriuos išpildžius, per atstovybę atlyginimos gydymo ir net susiejusių su gydymu kelionių išlaidos. Bet atlyginimo pagrindinai dedami Vokietijoje galiojantieji tarifai, o ortopedinius įrankius, pāv., protezes, prašoma užsakyti Vokietijoje. Smulkesnes informacijas duoda tame krašte esanti Vokietijos atstovybė, per kurią galima išgauti ir pati sveikatos netekimo karo pasėkoje pripažinimą.

BELGIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PLB Belgijos Krašto Valdybos pirmininko, p.Pr. Sekmoko pranešimas trečiame PLB Europos kraštų atstovų suvažiavime.

Malonu prisiminti praėjusių metų Hannoverio suvažiavimą, jame svarstytus bendrus reikalus ir nutarimus, kurie yra taip reikšmingi ir svarbūs mūsų šių dienų gyvenime. Dar tik dviejų suvažiavimų Europos lietuvių bendruomenės jau tapo suvestos į glaudų bendradarbiavimą, kurio pasėkoje kai kur bendruomenės savo darbais yra padariusios nemažą pažangą. Tačiau neužmirština, kad kai kurios bendruomenės yra nualintos emigracijos ne tik skaičiumi, bet ir pajėgomis, taip kad bet kokie nutarimai lieka neįvykdomi ir net pagrindinė bendruomenės veikla paraližuojama.

Ir Belgijos lietuvių bendruomenė, savo laiku stipri ir skaičiumi, ir intelektualinėmis jėgomis, galėjo pasidžiaugti kai kuriais nuveiktais didesniais darbais. Bet dabar, išsiblaškius tautiečiams po visą kraštą ir be veiklai tinkamų žmonių, prie geriausių norų nuveikti ko svarbesnio neįmanoma.

Į Belgiją atvykę lietuviai beveik visi buvę ūkininkai bei darbininkai. Intelligentų buvo labai mažai, o ir tie patys pirmai progai pasitaikius išvyko į kitus kraštus. Pajėgiausiems tautiečiams išvykus, likusiems mažai terūpi bendri reikalai. Beveik visos lietuvių kolonijos yra be vadovaujančių asmenų, nes visi kratosi šių pareigų. Todėl ir organizaciniai reikalai tiek susilpnėjo, kad ir būtiniausiais reikalais su tolimesnėmis kolonijomis nėra per ką palaikyti ryšį. Ir dabartinę bendruomenės vadovybę sudaro du asmenys, kuriems tenka visa bendruomeninio darbo našta.

Vienas iš didžiausių Krašto Valdybos rūpesčių yra sutraukti po kraštą išsiblaškiusius lietuvius į vieną ar dvi kolonijas. Šis reikalas lietuviuose jau iškeltas ir jie skatinami juo susirūpinti. Bet ir šis sumanymas sunkiai įvykdomas, nes kiekvienas lietuvis yra nuštatęs šį kraštą palikti ir todėl susibūrimu vienoje ar dviejose kolonijose nešidomauja. Tuo tarpu lietuvių skaičius nėra mažas ir tik dėl jų išsiblaškymo atrodo, lyg jų krašte nebūtų.

Paskutiniu metu Krašto Valdyba pravedė krašte gyvenančių lietuvių patikrinimą ir suregistruotus lietuvius įtraukė kártotekon. Hannoverio suvažiavimo metu duotas 298 lietuvių skaičius apėmė pačius aktyvius lietuvius. Dabar, pagal atliktą registraciją, kuri gal dar neapima keliasdešimties nežinomų lietuvių, lietuvių bendruomenę sudaro:

	Gryni lietuviai	Š e i m o s		Nelietuviai šeimos nariai
		lietuviškos	mišrios	
Liežas	139	23	13	18
Limurgas	123	13	15	31
Volonija	106	15	9	17
Briuselis	10	-	4	7
Kitur	33	1	17	35
Ses. vienuolių	29	-	-	-
V i s o	440	52	58	108

Grynais lietuviais laikomi viengungiai, lietuviškos šeimos ir visi lietuviškai kalbantieji vaikai. Jų tarpe yra ir senųjų emigrantų trys šeimos ir du viengungiai, iš viso 11 asmenų. Viena senųjų emigrantų šeima Lieže ir vienas naujas ateivis viengungis Briuselyje yra sukomunistėję ir palaiko ryšius su sovietų konsulatu, kuriam matyti, teikia žinias apie lietuvių veiklą.

Dviejų Liuvono universitete studijuojančių lietuvių, kun. Dėdino ir K. Petraičio, materialinė būklė yra sunki. Lietuvių kunigų yra du, bet Belgijos lietuvius kaip kapelionas aptarnauja vienas kun. Dėdinas, kartais nūvykdamas ir pės Olandijos lietuvius. Kiekvieną koloniją kun. Dėdinas su pamaldomis aplanko maždaug kartą į mėnesį ir ta proga praveda lietuvių susirinkimus, minėjimus bei parinformuoja lietuvius bendruomenės reikalais. Be savo tiesioginių pareigų ir studijų, kun. Dėdinas yra Krašto Valdybos sekretorius, per kurį eina lietuviškoji spauda ir krygos.

Į minėjimus, sueigas ir lietuviškas pamaldas lietuviai sunkiai prisikviečiami. Dalyvauja paprastai apie 30-40%. Lietuviškos spaudos prenumeravimu skystis negalima, nes prenumeruoja apie 80%. Yra nemažai tokių, kurie prenumeruoja po kelis laikraščius, o "Europos Lietuvio" prenumeratorių yra 48. Kun. Dėdino rūpesčiu surinkta nemaža archyvinės medžiagos, kuri tvarkoma ir greitai laiku bus perduota PLA. Retkarčiais išleidžiamas kun. Dėdino redaguojamas Belgijos lietuvių informacinis biuletenis "Gimtoji Šalis".

Tautos švenčių ir sukakčių minėjimai dabar rengiami tik sąvų jų tarpe, daugiausia Lieže. Kai Belgijos lietuviai buvo pajėgūs, tai Vasario 16-sios ir deportacijų minėjimai buvo pravedami ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams, supažindinant ypač belgų visuomenę su Lietuvos likimu.

Pirmasis plataus masto minėjimas Vasario 16-sios įvyko 1949 m. Briuselyje. Jis pradėtas vainiku su ypač gražiais užrašais padejimu prie belgų nežinomojo kareivio paminklo, grojant karo orkestrui, po to orkestro lydima eisena su gen. Glovackiu priešakyje, žygiuojant Briuselio gatvėmis ir demonstratyviai pro sovietų konsulatą į didelius J. O. C. rūmus. Šiam minėjimui buvo suvažiavę daugiau 400 lietuvių.

1950 m. Lieže ypatingai pasisekė deportacijų minėjimas, kuriam dalyvavo belgų valdžios pareigūnai, senatoriai, pasakė reikšmingas kalbas, augstieji dvasininkai, žurnalistai, buvę Lietuvoje belgų konsulai, jų tarpe vienas iš Lietuvos grįžęs 1947 m., JAV augstieji karininkai ir įvairių tautybių atstovai. Kai kuriose bažnyčiose buvo specialūs pamokslai apie Lietuvą, o apie minėjimą skelbta per Madrido radiofoną ir rašyta belgų bei italų spaudoje.

Trečiasis, mažesnio masto, deportacijų minėjimas suruoštas Lieže, skaitant prancūzų kalba paskaitą iš Paryžiaus atvykusiiai Dr. Deveikei-Navakienei. Minėjimų proga Briuselio, Liežo ir Haselto radiofonai davė pranešimus prancūzų ir lietuvių kalbomis. Tie trys minėjimai supažindino krašto visuomenę su Lietuva. Lėšų ir pajėgų stoka dabar neleidžia tokius minėjimus ruošti.

Vargo mokyklų, dėl perdidelio lietuvių išsisklaidymo, neįmanoma organizuoti. Lieže gražiai veikusi vargo mokykla dėl vaikų stokos turėjo likviduotis. Po Hannoverio suvažiavimo prie Krašto Valdybos įsteigta Europinio Sąjūdžio sekcija, bet, negavusi iš centro jokių instrukcijų, ji savo veiklos ir nepradėjo. Būtiniausiems reikalams lėšos sutelkiamos per loterijas ar pamaldų metu parinktų aukų. Solidarumo mokesčių lietuviai nemoka ir jų techniškai negalima surinkti.

Lietuvių bendruomenė darniai sugyvena, grupinio susiskaldymo nėra ir visi tiki grįšią į tėvynę. Ir su kitataučiais gerai sugyvenama ir lietuvių vardas yra geras. Beveik visi lietuviai dirba anglių kasyklose ir tik keli sunkioje metalo pramonėje. Darbo ir socialinio aprūpinimo atžvilgiu kitataučiai traktuojami kaip belgai. Lietuvių sveikatingumas yra pakenčiamas, nors anglių kasyklų

- 8 -

darbas sveikatą smarkiai pažeidžia. Sunkiai sergančių yra du tautiečiai, kurių vienas ligonių kasos pasiūstas gydymui į Šveicariją. Per septynerius metus kasyklose žuvo du lietuviai. Materialiniai laikomasi neblogai, išskyrus daugiavaikes šeimas, kurių yra keturios. Emigracijos eilės į JAV tenka ilgai laukti. Šiais metais į JAV išvyko 3 šeimos ir 1 šeima į Kanadą. Viengungiai daugiausia vyksta į Vokietiją, į darbo bei sargybų kuopas.

Visiems mūsų svarbus ir mūsų nepamirštas rūpestis yra Vasario 16 Gimnazijos ir Vokietijoje varge gyvenančių lietuvių reikalaš. Norėtume būti lietuviams ir šiuo atžvilgiu naudingi, bet ir mūsų bendruomenės vargai neleidžia mūsų gerų norų įvykdyti. Praeitais metais norėta pravesti aukų vaju Belgijoje, panašiai, kaip jis buvo praveistas Šveicarijoje p. Stankaus. Bet kliūtys buvo tokios didelės, kad sumanymas liko neįvykdytas. Dabar specialiu atsišaukimu Belgijos lietuviai kviečiami aukomis prisidėti prie Vasario 16 Gimnazijos Namų išpirkimo. Stengsimės lietuvius skatinti prie šio vajeaus aktyviai prisidėti.

Baigiant šį pranešimą tenka pastebėti, kad iš Belgijos lietuvių bendruomenės negalima ko nors didesnio tikėtis, nes lietuvių diena iš dienos šiame krašte mažėja, o ilgainiui jame pasiliks gal tik senieji emigrantai ir tie, kurie dėl sveikatos ar kitų priežasčių negalės niekur išvykti, bet tokių yra labai mažai.